

عراق داکی تور کلرین تاریخی

Araq türklerinin tarixi

ایلاملار اورتا آسییادان بئین النهرین و خوزیستانا گئتمیشلر. حسن پیرنیا سومرلر و ایلاملارین اصلی و هاردان گلمه سینده دانیشیقدا، مۇختلیف فیکیرلرله ایشاره ائتدیکنده سؤنرا یازمیشدیر: «... لاکین ایندی داها چؤخ بۇ فیکیرده دیرلر کی، بنی سام آدمالاری (سامیلر م.) بۇرایا (بئین النهرین م.) گلمه ده ن قاباق، فارس کؤزفه زی ساحیلرینی ایشغال ائدیپ میشلر (بۇ دؤور سومر تاریخی متخصصی «کینگ King» یین فیکری م.) اکتدلر و سومرلرین هاردان گلدیکلری مسئله سینه گلدیکنه ایسه دئمک لازیمدیر کی، چون عشق آباد یاخینلیغی (کۆرنک تپه م.)، استرآباد (کۆرگان آتو م.) و ده رده گزده ساخسی شیلر، داش قاپلار، میس سیلاحلار و ساییره ائله شیلر تاپلمیشدیر کی، اؤنلارین قاییرما شیوه سی ایلامیدیر و قیزیلان اؤلان بیر گولئانین اوستونده سومر شری قیافه لری قازلمیشدیر. بعضیلری گومان ائدیپلر کی، ایلام مدنیتی ایله خزه ر ده نیزی آرخاصی مدنیتی (منظور اورتا آسیام.) آراسیندا علاقه اؤلمüşدور. شاید سومرلرله شمالدان خلیج فارسین باشینا (بۇرئونا) و ه بابیل بؤزقیرینا (جلگه سینه) گلیمش اؤلسۇنلار. هر حالدا آمتریکالیلارین، سومر شہرلرینده ن بیرى اؤلمۇش «نیپ پور» داکی قازینتیلاردا و ه بۇ میللتین چؤخلۇ شاهلار سۇلاله سی سیاهی سی نین کشفینده ن، اؤل معلۇم اؤلمۇشلاردا علاوه، یقین اؤلمۇشدۇر کی، میللادان اوچ مین ایل قاباق سومرلین گئنیش و ه زنگین کئچمیشلری اؤلمۇش، بابیل ده اؤنلارین مدنیت مرکزى ایدی.»

عینی سؤزلری علی پاشا صالح ده «حقوق تاریخی» اثرینده نقل ائتمیشدیر. سومرلرین اورتا آسییادان اؤلمالاری فیکری بۇگون اکثرا آوروپا عالیملری طرفینده ن تصدیق ائدلمیشدیر. هامیلتون - Hamilton دانیشکنده سی نین «حقوق تاریخی» مؤلیف لری آچیق قئید ائدیپلر کی، بابیلین ان قدیم ساکینلری اؤلمۇش سومرلر غئر - سامی، مۇغول قۇمۇ قۇلاری نین بیرینده ن اؤلمۇشلار.

دؤقۇر زئنهانی جنابلاری هاما کیتابیندا «سومرلر بشریت یین ایلك قانۇن قۇبانلاری» باشلیغی ائتیندا بئله یازیر: بۇگون قدیم دؤور تاریخ چیلری نین تقریباً هامیسی بۇ فیکیرده دیرلر کی، بۇگون قده ر کی معلۇماتلار اساسن، سومرلر بشرییت یین ایلك قانۇن قۇبانلاری اؤلمۇش و ه حمۇرابی نین قانۇنلاری اؤنلاردا چؤخ سؤنرا و ه اؤنلارین اساسیندا یارامیشدیر. علی پاشا صالح یین بۇ باره ده کی فیکیرلری دیقته لایق دیر. اؤ یازیر:

«حمۇرابی نین قانۇنلار مجمۇعه سی، سۇمرین ویران اؤلماسیندان سؤنرا قدیم سومر قانۇنلاری و ه عادت - عنعنه لری اؤزۇنده ن یازلمیشدیر. اؤ قانۇنلارین اکثر مضمۇنۇ اؤ قانۇنلار مجمۇعه سینده ن ایقتیاس ائدلمیشدیر کی، «اؤر» شاهی «دۆنگی - Döngi» یازمیش ایدی. «نیسیابا - Nisaba» و ه «هانى - Hani» مجمۇعه لرینده ن باشقا «ایسن - Isen» سۇلاله سی شاهلاریدا قانۇن یاراتمیشلار. علی پاشا صالح آوروپا تحقیقاتچی و ه تاریخچیلری نین دلیینده ن بئله یازمیشدیر: «سومرلر بابیلین ایلك

رئزیمین اورتایا آتلیغی سؤزلرده ن بیرده نئجه دییه رلر فئدراتیو ایران دیر. بۇنۇ ائشیدن بیرسی مۇلا نوه سینه مۇراجعت ائده ر:

مۇلا نوه سی، بۇ سنی - منی آلداتماق، اؤز مستملکه لرینی قۇرۇماق اوچونلور. هانسی ده لی ایستیقلاییت ایسته یینی آتیب، سؤزده فئدراتیو دئیله ن بۇیۇلدۇرۇقلا ده ییشه ر؟!

نه اۆلار - نه اؤلماز ؟

Nə olar , nə olmaz ?

پشغیمبرین اؤلمگونینده بیر نئجه مۆمن رفسنجانی نین گؤرۇشونه گئنده رلر. گئنجیب اؤتوردۇقدان سؤنرا گؤزلری آسقی دا (رختاویزه) بیر دست فیرنگی پالتارا، آهارلی یخه لی بیر کؤنیک و کیراواتا ساتاشار. مۆمنلرده ن بیرى اوزونو رفسنجانی به تۇتۇب دییه ر:

- فیرنگیستاندان قانغینیزمی وار؟!

رفسنجانی، یؤخ بابام اؤنلار منیمدیر.

اؤ بیرى مۆمن چؤخ تعجوله سیزین اؤزونوزوندور ؟!

رفسنجانی، بۇ گؤنلرله گئنجه باتارسان، صباح نه اؤلار - نه اؤلماز. حاضرلیقلی اؤلماغی مصلحت گۆردوم.

قادیرین کول شی ؟!!؟ Qadirin küli şey?

ایکی تبریزی اؤیره نجی «آلاه قادیردیر» سؤز و حاقدا بحث ائدیپدیر. اؤز آرارلاریندا بیر موشکوله راسلادیلار. دۇرۇب ایمام جومه نین یانینا گئتمه یی اۇیقۇن گۆردولر. اؤرا گئندیکنه ن سؤنرا اؤیره نجیلرده ن بیرى ایمام جومه ده ن:

- حاجی آغا دئییرلر آلاه قادیدیر. هر شیئی ایسته رسه اؤ اؤلار.

ایمام جومه ، دوزدور اؤغۇل. قرآن دادا یازیر «قادیرین کول شی»!

اؤیره نجیلرده ن بیرى، اگر قادیرسه، یئر کوره سینى اینه نین باجاسیندان گئچیره بیله ر؟

ایمام جومه اؤزونو ایتیریب، پیس یترده یاخالاندیغینی گۆردوکده، روایتلره باخمم لازیمدیر دییه ر.

اؤیره نجی لر سؤرغۇلارینا جواب آلا بیلمه دیکلری اوچون دۇرۇب گئنده رلر. یؤلدا بیرى اؤ بیریسینه:

قدیمده ن کئفلی سۆزون دوزونو دییه ر، دئمیشلر. بیر کئفلی تاپیب اؤندان سؤرۇشاق. بۇنا گوره اوز مبار - میبارا قۇبارلار. اؤرداکی مشخانلارین بیرینده علی بئنه وامین اؤتۇرۇب ایچگی ایچدیینی گۆرورلر. همن اؤنۇن یانینا گئلیپ هاما ایمام جومه ده ن سؤرۇشدۇقلاری سؤرغۇنۇ اؤندان سؤرارلار.

فتوا Fetva

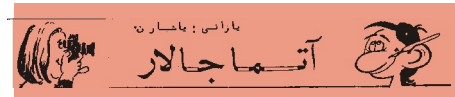
گئچهن هفته مۇلا خامنه بی بوتون ایمام جومه لر و ه مۇلالاراً بیر بۇیۇرۇق (فرمان) گۆنده ره ر ک، اؤنلاراً اینگیلیس دینلی چؤخ یاخشی اؤیره نمه لرینی ایسته دی. نامازدان سؤنرا بیر نئجه مۇلا آغانین قۇلۇغۇنا گئلیپ، سببینی سؤرۇشدۇلار. مۇلالارین سؤرغۇسۇنا مۇلا خامنه بی بئله جواب وئردی:

- بیزیم دؤور - بریمیزی ایندی اینگیلیس و ه آمتریکالیلار آلمیشلار. اؤنلارین باشینا وۇرۇب بۇرادا گلیرلرسه اؤندا مترجمه احتیاج اؤلماسین.

ساکینلری اؤلمۇشلار کی، ان قدیم دؤورلرده ن شهر حیاتی عادت ائتمیش و ه اؤز اؤلکه لرینی قانۇنلارینا بۇیۇن ایمیشلر. بۇ ایدعائین ده لیل و ه سندی، اؤ یئرلرین اؤلدۇقجا قدیم دؤورلرینه مریوط اؤلان اؤ سنندلر و ه مدره کلردیر کی، قۇل ساتماق و ه مولک معامیله لرینه عایدیر.»

سومرلرده ن اله گلیمش قانۇنلار آیدین گۆسته ریر کی، نه تکجه اؤ خالقین ان قدیم تاریخی دؤورلرینده، بلکه بوتون دؤورلرینده، باشچیلار طرفینده ن، زامانا مۇناسیب قانۇنلار مجمۇعه لرینی ترتیب ائدلمیشدیر. مثلاً «لاقاش - شهرى نین شاهی» اؤرۇکاجینا «نین» (میلاددان تقریباً ۲۲۰۰ ایل قاباق) کتیبه لری، اؤ شاهین قدیم عادتلری قۇرۇماغا چالیشماسیندان، طاماحکار رۇحانیلر و ه دؤولت مامۇرلاری نین یؤخسۇللاراً ظولمو، تجااور و ه اؤنلاردا روشوه ت الماسی نین قاباغینی آلماغاً چالیشماسیندان حکایت ائدیر.

میلاددان ۲۴۰۰ ایل اوله عاید اؤلان بیر سند گۆسته ریر کی، یئنه ده «لاقاش» شهرینده بیر نفرین ثروتی و مالیینی ضبط ائتمه یه حؤکوم صادیر ائتمک ایسته یین بیر محکمه تعطیل ائدلمیشدیر. «اؤر» شهرى شاهلاری نین اوچونجو سۇلاله سی نین عدلییه تحقیقاتی سندلری (م.ق. تقریباً ۲۲۰۰ - نچو ایل) معامله، وارثلیک، هبه و ه طلاقا عاید ایختیلافلاراً مریوطلور.

مۇلا نوه سی ایسه باشینی تۇلۇیارق دییه ر:

- آمتریکالیلار ۲۴ - ایل بۇندان قاباق ایراندا عین ایشی گۆردولر. عراقلا فرقی بۇندان عباره تدیر کی، بۇرا قۇلۇقچۇلارینی گۆنده ردیلر. عراقا ایسه اؤزلری گه لیب، قۇلۇقچۇلاریندا اؤزلری ایله گئیدیلر!

هامیمیز گۆردوک Hamımız gördük

بیر مۆمن مۇلا نوه سینده ن سؤرۇشار: آمتریکالیلار عراقا دئمؤکراسی گئیرمک ایدعاسیندیلار. بۇ دؤغۇرۇمۇ ؟ مۇلا نوه سی: اؤنلار ایران دئیله ن یتره ده گئیرمک ایسته ییدیلر. نتیجه سینى هامیمیز گۆردوک!

اؤزلری قازانارلار! Özləri qazanarlar!

مۇلا نوه سی بیر قهوه خاندا اؤتۇرۇب قلیان چکیردی. بیر وطنداش اؤندان سؤرۇشار:

- آمتریکالیلار عراقدا دئمؤکراسی اؤقۇلماق ایسته ییرلر. دوزدورمۇ ؟

مۇلا نوه سی باشینی تعجوله طرفه تۇتۇب دئدی. دئمؤکراسی - آزادلیق تیرزه اچا دئییلدیر کی گئیرسینلر. دئمؤکراسی - آزادلیغی خالقلار اؤزلری قازانارلار.

رئزیمین بۇیۇلدۇرۇق آلتی

rejimin boyunduruq aləti

عراقا آمتریکا قۇشۇنلاری گیردیکنه ن سؤنرا ایران دئیله ن یتره ده هیجان آرتمیشدیر. رئزیم اؤزونو قۇرۇماق اوچون البینی کؤلا - کؤسا آتماغا باشلامیشدیر.